

**JÄRVA MAAKONNA
RAHVARAAMATUKOGUDE
2019. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Põhilised tegevussuunad	4
2. Juhtimine	4
2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud	4
2.2 Eelarve	4
2.3 Projektid	5
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng	5
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest	6
2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused	7
2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	7
2.4.4 Erialahariduse omandamine	8
2.4.5 Töötajate tunnustamine	8
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine	9
2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele	9
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas	9
3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine	10
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused	11
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine	11
4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused	12
4.3 RVL teenindus	13
4.4 Laste- ja noorteteenindus	13
4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine	13
4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine	14
4.4.3 Laste- ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine	14
4.4.4 Laste- ja noorteüritused	15
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused	16
4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond	16
4.6.1 kohalikul tasandil	16
4.6.2 riiklikul tasandil	17
4.6.3 rahvusvahelisel tasandil	17
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele	17
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded	18

4.9 Andmebaasid	18
5. 2020. aasta tegevused	18
LISA 1. Personali koolitus.....	20
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.....	20
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid	21
LISA 4. Laste ja noorteüritused.....	21
LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine	26

Sissejuhatus

Tabel 1

Maakonna/linna nimi	Elanike arv (01.12.18)	KOV-de arv maakonnas	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Teenindus punktide arv*	Kokku
Järvamaa	30 705	3	17	10	3	30

1. Põhilised tegevussuunad

- Kvaliteetse raamatukoguteenuse pakkumine ning kultuuripärandi säilitamine ja tutvustamine
- Raamatuhuvi äratamine ja hoidmine laste ning noorte seas
- Emakeele ning laulu- ja tantsupeo aasta tähistamine
- Juubelite tähistamine maakonna raamatukogudes (KRK 160, Roosna-Alliku 135 ja Koeru 110)
- Koostöös ERÜ maakogude sektsiooniga suveseminari korraldamine
- Järva valla raamatukogude viimine ühtse juhtimise alla

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:

- Maakonna raamatukogude võrgus ja arvus võrreldes 2018. aastaga muutusi ei toimunud
- Raamatukogude juures tegutses 2 postipunkti – Imaveres ja Karedal
- Jätkuvalt pakuti raamatukoguteenust lisaks statsionaarsetele raamatukogudele 3-s laenuspunktis (Anna, Kaalepi, Lööla)
- Võeti vastu uus Järva valla raamatukogude põhimäärus, mis hakkas kehtima 1. jaanuarist 2020. Sellega ühendati kõik 13 vallas asuvat raamatukogu ja 2 harukogu Järva Vallaraamatukoguks. Ühendamine ei läinud kergelt (laenuspunkt versus haruraamatukogu) ja leidis kajastust ka üleriigilises meedias.
- Raamatukogu nõukogud Türil ja keskraamatukogus käisid koos 2019. aastal 1 kord. Teemaks aruanded, tegevusplaanid ja eelarve.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.18. €	Seisuga 31.12.19 €	Muutus %
Eelarve kokku	990,37	1010,402	+1,98
sh keskraamatukogu	450,314	433,413	-3,75
Personalikulu	543,217	594,931	+8,69
sh keskraamatukogu	240,647	265,676	+9,42
Komplekteerimiskulu	155,572	167,109	+6,9

sh KOV-lt	95,126	108,528	+12,35
sh riigilt	58,516	57,752	-1,31
sh keskraamatukogu	39,526	37,722	-4,56
sh KOV-lt	18,994	17,49	-7,92
sh riigilt	20,532	20,232	-1,46
Infotehnoloogiakulu	14,391	19,662	+26,81
sh keskraamatukogu	4,352	8,357	+47,92

- Riigipoolse toetuse vähenemine komplekteerimiskuludeks on seotud elanikkonna vähenemisega maakonnas.
- Omavalitsuse poolne komplekteerimiskulu vähenemine keskraamatukogus on eelkõige seotud raamatupidamisarvestuse muutustega (reaalselt raha ei vähenenud, vaid jäi 2018. aasta tasemele)
- Infotehnoloogiakulu suurenemine on seotud eelkõige Paide linna raamatukogude arvutipargi uuendamisega (uuema, kuigi kasutatud tehnika hankimine) ja iseteenindusautomaadi RITA tööle rakendamisega keskraamatukogus.

2.3 Projektid

Tabel 3 (täielik loetelu)

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
Kultuurisündmuste korraldamine Türi raamatukogus. (Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp)	01.04.2019-31.05.2019	270	410
Lastehommikute korraldamine Türi Raamatukogus. (Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp)	01.04.2019-30.09.2019	164	239
Türi valla laste suvelugemise lõpupeo korraldamine ja läbiviimine. (Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp)	01.07.2019-30.09.2019	450	790
Tegevuste sarja „Kogu pere raamatukokku“ korraldamine ja läbiviimine Türi Raamatukogu. (Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp)	01.10.2019-31.12.2019	480	725
Sarja „Kogu pere raamatukokku“ jätkamine Türi Raamatukogu. (Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp)	01.01.2020-30.04.2020	400	630
3D pliiatsi töötoa korraldamine Türi Raamatukogu (KOV huvihariduse rahastamine)	01.02.2019-31.12.2019	1173	1173

Digiklaveri muretsemine muusikakooli õpilastele esinemiste võimaldamiseks Türi Raamatukogu (KOV huvihariduse rahastamine)	01.02.2019-31.12.2019	1327	1327
Koeru raamatukogu kultuurilooline ekskursioon Pärnu (Järva Vald)	01.01.2019-31.12.2019	150	450
Järvamaa Keskraamatukogu - 160 juubeliüritused (Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp)	01.09.2019-31.12.2019	670	1 000
Järvamaa Keskraamatukogu suvelugejate tunnustamine (Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp)	01.09.2019-31.12.2019	500	787
Järvamaa raamatukoguhoidjate õppereis Põlvamaale (Kultuuriministeerium)	01.05.2019-31.12.2019	874	1 499
Südamekuu matk Märka kevadet (SA Paide Spordikeskus)	01.04.2019-30.04.2019	80	80
Kokku		6 538	9 110

Lisaraha koolituste ja kirjandussündmuste korraldamiseks on väga vajalik, kuid projekte kirjutavad ikkagi vaid ühed ja samad raamatukogud, kus töötajaid on rohkem kui üks.

Projektidest saadud raha toel:

- Saime Põlvamaal innustust ja mõtteid raamatukogudes erinevate tegevuste arendamiseks
- Tunnustasime suvelugejaid-lapsi
- Tähistasime väärilt keskraamatukogu juubelit
- Korraldasime ekskursioone, kohtumisi ja töötubasid
- Pöörasime tähelepanu huviharidusele ja tervisele

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

- Käru raamatukogu kauaaegse juhataja Ilme Säde ootamatu lahkumine meie seast mõjutas tervet kogukonda. Ajutiselt võttis juhi kohustused üle Türi raamatukogu direktor.
- Teistes maakonna raamatukogudes personali koosseisus ja lahtiolekuaegades muutusi ei olnud

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest Lisa 1

- Erinevatel koolitustel käis 2019. aastal 98% maakonna raamatukogutöötajatest. Nii suur osalus on seletatav eelkõige Järva valla asutuse juhtidele mõeldud eelarvekoolitusega, mille läbisid kõik raamatukoguhoidjad
- Koolitused:
 1. Raamatukoguhoidjate suveakadeemia

2. Lasteraamatukoguhoidjate suveakadeemia
3. Laps kirjanduses
4. Lugemisprogrammi „Lugemisisu“ stardikoolitus
5. Eesti Lastekirjanduse Keskuse koolitus „Kes loeb, see loeb!“
6. Biblioteraapia
7. A.H.Tammsaare Muuseumi 2 koolitusreisi „Kirjanik ja tema keel“
8. Rapla Keskraamatukogu korraldatud õppereis Soome raamatukogudesse
9. Teabepäev Põltsamaa raamatukogus
10. Raamatute parandamine
11. Lasteraamatukoguhoidjate koolitusreis Stockholm
12. Keskraamatukogude direktorite koolitusreis Dublinisse
13. Vaimse pärandi uurimine ja seos kogukonna ja igapäevaeluga
14. Hakkame santima (kadripäev)
15. Lääne-Virumaa Keskraamatukogu korraldatud koolitus „Meeskonna juhtimise põhitõed ja väljakutsed alustavatele juhtidele“
16. Praktiline loovus kollektiivis
17. Tartu Ülikooli e-koolitus „Infopädevus“
18. Veebilehe loomine
19. Tulemuslik turundamine sotsiaalmeedia kanalites
20. Turundusmaterjali disain veebipõhiselt
21. Avalik esinemine ja valmisolek selleks
22. Projektid organisatsiooni töös ja nende juhtimine
23. Tööõigus
24. Dokumendihaldus arvutil
25. Veera – eelarve koolitus

Lisaks osaleti Väärikate Ülikooli loengutel, ERÜ aasta- ja kõnekoosolekul, kohalike koolide ja valdade korraldatud huvireisidel ning iga-aastastel evakuatsiooniõppustel.

Koolitused on nii silmaringi laiendavad kui ka igapäevatööks uusi teadmisi ja oskusi andvad ning aitavad tõsta enesehinnangut. Lisaks suhtlemine ja kogemuste vahetamine ametikaaslastega.

2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused

Tabel 4

Koolituse aeg	Koolituse teema	Koolitaja	Koolituse maht/kestus	Raamatukoguhoidjate arv/ KOV-de arv	Eelarve/Koolituseks kulutatud summa
26.02.- 27.02.2019	E-kodaniku juhendaja koolitus	BCS Koolitus AS	16 ak tundi	15/3	0
23.04.- 24.04.2019			16 ak tundi	15/3	

09.05.2019	Õppereis Rahva Raamat AS ja Püüsi raamatukogu	Rahva Raamat AS töötajad ja Püüsi raamatukogu	6 ak tundi	18/3	132.-
14.08.- 15.08.2019	Õppereis Põlvamaale	Raamatukogude, Maanteemuuseumi ja Põlva Talurahvamuuseumi töötajad	13 ak tundi	22/3	1 499.-
10.12.2019	Statistika, muljeid Dublinist	Eha Palm, Jane Kivistaja	3 ak tundi	28/3	0

- Väga kõrgelt hinnati maakonna raamatukogu vahendatud E-kodaniku koolitust, mis oli praktiline ja andis raamatukoguhoidjatele juurde nii oskusi kui julgust
- Õppereisid on alati saanud väga positiivset tagasisidet. Seekord oli neid kaks. Juurde saadi uusi teadmisi ja oskusi nii kirjanduse tundmise kui huvihariduse andmise vallas
- Igapäevaselt jätkub maakonna raamatukoguhoidjate nõustamine eelkõige raamatukoguprogrammi ja komplekteerimise osas e-posti ja telefoni teel.
- Sel aastal andsime soovitusi Järva vallale ja sealsetele raamatukogutöötajatele raamatukogude ühendamise teemal

2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: LISA 2

- Järvamaa raamatukogude tutvustamine ERÜ maaraamatukogude sektsiooni suveseminaril
- Ettekanded erinevatel kirjandussündmustel
- Aruanded ja eelarve arutelud omavalitsustes
- Tervitussõnavõttud juubelitel, koolide ja lasteaedade ava- ja lõpupidudel, tänuüritustel
- Raamatukogu tegemiste tutvustamine kohalikus ja vabariiklikus meedias

2.4.4 Erialahariduse omandamine.

- Kahala raamatukogu töötaja läbis kutsekoolituse Rahvusraamatukogus, kuid kahjuks jäi kutsetunnistus saamata
- Türi raamatukogu direktor omandab infoteaduste magistrikraadi Tallinna Ülikoolis
- Keskraamatukogu bibliograaf lõpetas bakalaureuseõppe Tartu Ülikoolis ja sai vastava kutsetunnistuse

2.4.5 Töötajate tunnustamine.

- Koeru raamatukogu juubelil tänati meenetega nii põhikogu kui ka harukogude töötajaid
- Koigi raamatukogu sai tänukirja laste- ja noorte lauluvõistluse toetamise eest
- Väätsa raamatukoguhoidja sai tänukirja Lõõla Külaseltsilt küla kokkutuleku korraldamise ja läbiviimise eest

- Roosna-Alliku raamatukoguhoidja pälvis Paide Linnavalitsuse tänukirjad südamega tehtud pikaajase töö eest Roosna-Alliku kultuurielu korraldamisel ja kauaaegse tubli töö eest näiteringi „Sõbrad“ juhendamisel
- Türi raamatukogu korraldas oma töötajatele motivatsioonireisi Põltsamaa ja Adavere raamatukogudes ning Palamuse Kihelkonna Muuseumi, mis lõppes piduliku õhtusöögiga
- Paide moenädala teemapäevadest võitis keskraamatukogu spordipäeva ja lisaks tunnustas Sakret OÜ meid eriti vaimukate fotoseeriade eest.
- Sakreti tunnustuse Paide moenädalal pälvis ka Viisu raamatukoguhoidja kui tubli üksikosaleja
- Paide Linnavalitsus kinkis Järvamaa Keskraamatukogule juubeliks 1000 eurot
- Keskkogu tänas kauni meenega pearaamatukoguhoidjat tehtud töö eest juubeliürituste ettevalmistamisel
- Nii Türi kui ka keskraamatukogu maksid oma töötajatele aasta lõpul jõulupreemiat
- Enim liigutas aga kõiki raamatukoguhoidjaid ajakirjanik Rein Siku tunnustus meie tööle – kõige enam leiab Eestit raamatukogudest

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.

LISA 3

- Raamatukogudes teostati vaid hädapäraseid remonttöid.
- Sanitaarremonti vajavad Albu, Kabala, Käravete, Kärü, Oisu, Roosna-Alliku, Türi ja nii mõnedki ruumid keskraamatukogus
- Suurimad probleemid on Aravete ja Käsukonna raamatukogudes. Aravete on juba aastaid otsuse ootel – kas ruumid remonditakse või lammutatakse ja millisele pinnale tuleb viimasel juhul kolida. Käsukonna on ainus asutus vanas rahvamaja hoones, mis on nii halvas seisus, et valla jõud remondiks kipub nõrgaks jääma ja kus tuleb kütta kolme ahju (kaks ahju on tänaseks asendatud soojuspumpadega). Lisaks ei piisa enam läbisadamise peatamiseks katuse lappimisest – vaja oleks uut
- Pea kõigis raamatukogudes kummitab ruumipuudus
- Tagastuskastid said Roosna-Alliku ja Kärü raamatukogud
- Uut mööblit on raamatukogudes ostetud väga vähe, kuigi nii mõneski kohas vajaksid eelkõige riiulid väljavahetamist
- Kõigi Paide linna allasutuste haldusega tegeleb SA Paide Haldus

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

- Probleemideta pääsevad liikumispuudega lugejad Albu, Ambla, Imavere, Kareda, Päinurme, Kärü, Tarbja raamatukokku ja keskraamatukokku
- Liikumispudega lugejad ei jää teenindamata ka teistes raamatukogudes. Raamatukoguhoidjad on kärmed mööda treppe jooksmata ja koduteenindusel on neile abiks sotsiaaltöötajad, naabrid ja sugulased

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

- Arendustegevus praktiliselt puudub, kuigi seda oleks väga vaja. Vanad arvutid ja aeglane internetiühendus on takistuseks tänapäeva nõuetele vastava teenuse osutamisel

- Kuues raamatukogus vahetati arvutid ja monitorid uute või uuemate, kuid kasutatud mudelite vastu välja
- Wi-Fi puudub täielikult kahes raamatukogus ja nii mõneski on see kõikuva kvaliteediga
- Keskraamatukogu võttis aasta lõpul kasutusele iseteenindussüsteemi RITA
- Endiselt toimub pidev arendus programmis RIKS – au ja kiitus Meelisele

3. Kogude komplekteerimine ja töötlemine

- 2019. aastal osteti maakonna raamatukogudesse kokku 11 051 eksemplari raamatuid, mis on 10,6% enam kui 2018. aastal.
- Keskraamatukogu kaudu osteti 10 827 eksemplari raamatuid ehk ligi 98% ostudest
- Suurimad tarnijad on jätkuvalt Rahva Raamat, Varrak ja Bestkaup
- Venekeelset kirjandust osteti Türi ja keskraamatukokku Lomelius OÜ kaudu

3.1 Komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

- Komplekteerimisel järgime rahvaraamatukogude töökorralduse juhendit, Kultuuriministeeriumi määrust ja arvestame lugejate soovidega

-annetuste osakaal kogude juurdekasvust

- Annetuste arv suurenes võrreldes 2018. aastaga, kuid moodustas endiselt 9,2% kogude juurdekasvust. Kokku saadi annetustena 1 178 teavikut
- Keskraamatukogu (harukogudeta) sai annetustena 178 teavikut, mis moodustas 7,6% kogude juurdekasvust

-kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega

- Suurim osakaal hangetes on endiselt ilu- ja lastekirjandusel – 71,8% ja selle osa kojulaenutustes on 62,9%
- Teisele kohal hangetes jääb haridus-, sõja- ja turismialane kirjandus – 5,8% ja selle osa laenutuste vastavalt 3,3%
- Kolmandal kohal hangetest on spordi- ja kunstikirjandus – 4,8%, aga laenutuste osas jääb see neljandale kohale - 2,4%
- Neljandal kohal hangetes oli ajaloo- ja geograafialane kirjandus - 3,9%, aga laenutustes on see kolmandal kohal - 2,7%
- Ilu- ja lastekirjanduse ostudest moodustas eesti kirjandus 38,9% ja laenutustest 27,1%
- Maakonnas on suurim lugejaskond vanuses 60+ ja nende huvi peegeldub ka eelnevas
- Keskraamatukogus (harukogudeta) on samuti suurim osa nii hangetes kui laenutustes ilu- ja lastekirjandusel – vastavalt 67,7% ja 72,7% ja ka teisele kohale hangetes jääb haridus-, sõja- ja turismialane kirjandus – 6,6%, kuid laenutustes on see kirjandus kolmandal kohal – 4,9%. Laenutustes on teise koha hõivanud filosoofia-, esoteerika- ja psühholoogialane kirjandus – 5,1%, mille hanked moodustasid eelmisel aastal 3,6% kõigist hangetest
- Keskraamatukogus (harukogudeta) on suurimad lugejad vanuses 8-10 ja 52-72
- Kokkuvõttes võib öelda, et lugejate huvi eri liiki kirjanduse vastu on aasta-aastalt sama ja vastav hangete osakaal sõltub aasta jooksul ilmunud kirjandusest

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

- Nõudlus e-teavikute järele puudub ja nii neid pole raamatukogudesse ka hangitud
- Enamus raamatutest ostetakse vaid ühes eksemplaris.
- Türi, Laupa ja Oisu on ostnud eelkõige kooli soovituslikku kirjandust ka 2-5 eksemplari (põhiliselt järelkomplekteerimise kaudu), kuigi see moodustab hangetest vaid 1%
- Keskraamatukogu ostis 2-s eksemplaris vaid 3% kõigist hangetest, eelkõige populaarsete eesti ja põhjamaade autorite teoseid ning koduloolist kirjandust. Lasteosakond ostis 2-5 eksemplaris ehk 19% hangetest, eelkõige järelkomplekteerimise teel

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

- Perioodilisi väljaandeid osteti maakonna raamatukogudesse kokku 141 erinevat nimetust, mis jäi eelmise aasta tasemele
- Keskraamatukokku ostetud perioodiliste väljaannete nimetust arv kasvas veidi (4 ajakirja rohkem)
- Kogu kultuuriperioodika valik on maakonna raamatukogudesse tellitud. Enim neist just lastele mõeldud – Täheke ja Hea Laps. Populaarsed on ka Looming ja Loomingu Raamatukogu

3.1.3 Auviste komplekteerimine

- Auvised on oma aja ära elanud ja seetõttu osteti neid maakonda vaid 2 ja 5 saadi annetustena, sellest keskraamatukokku osteti 1 ja annetustena saadi 4

3.2 Inventuurid, mahakandmised

- Inventuurid toimusid Kärü ja Väätsa raamatukogudes ning keskraamatukogus
- Teavikuid kanti maha 50,6% enam kui 2018. aastal. Raamatufondi puhastamisele aegunud ja lagunenu kirjandusest panid kõige suuremat rõhku Türi ja keskraamatukogu

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

- Põhiteenused on raamatukogudes endiselt teavikute koju- ja kohallaenutus, päringutele vastamine, lugejakoolitus, arvutite kasutamine, printimine ning valguskoopiate tegemine
- Keskraamatukogu pakub alates aasta lõpust lugejatele võimalust ise raamatuid tagastada ja laenutada iseteenindusautomaadi RITA abil (esialgu on see siiski väga tagasihoidlikku kasutust leidnud)

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

- Avalik teave on raamatukogudes üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu küll tagatud, kuid sageli pole vananenud arvutite ja aeglase ühenduse tõttu teenuse kvaliteet korralik

- AIP-i kasutus maakonnas on tunduvalt vähenenud – kokku kasutati arvuteid 6930 korda, sellest lapsed 3589 korda (vähenemine võrreldes 2018. aastaga vastavalt 12,5% ja 25,2%)
- Keskraamatukogus (harukogudeta) on seevastu arvutite kasutamine kasvanud 10% ehk ligi 40 kasutuskorda rohkem. Samas on laste arvutikasutus veelgi vähenenud – vaid seitsmel korral vajasid lapsed seda teenust
- Omavalitsuste arengukavad, istungite ja koosolekute protokollid ning otsused on kõigis raamatukogudes ka paber kandjal olemas

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Tabel 5 (Tabelites on keskraamatukogu koos harukogudega)

Raamatu- kogu	Lugejad 2018	Lugejad 2019	Muutus (+)*
Linna/maak. rmtk	10 277	9 940	-337
Sh keskk	3 412	3 327	-85

*Peale haldusreformi

Raamatu- kogu	Külastused 2018	Külastused 2019	Muutus (+)*	Virtuaal- külast. 2018	Virtuaal- külast. 2019	Muutus (+)*
Linna/maak. rmtk	167 098	156 266	-10 832	28 832	31 767	-2 935
Sh keskk	50 682	46 638	-4 044	18 077	18 826	+749

*Peale haldusreformi

Raamatu- kogu	Laenut-d 2018	Laenut-d 2019	Muutus (+)*	Päringud ** 2018	Päringud ** 2019	Muutus (+)*
Linna/maak. rmtk	290 479	287 511	- 968	7 907	6 980	-927
Sh keskk	74 148	72 704	-1 444	3 099	3 200	+101

*Peale haldusreformi

- Kui 2018. aastal olid muutused positiivsed, siis seekord on näitarvud tublisti vähenenud. Samas on maakonna hõlve taas 2017. aasta tasemel (32,7), kuna 2018. aasta tõus oli seotud haldusreformiga, mis suurendas meie maakonna raamatukogude arvu ühe (Käru) võrra
- Tegelik lugejate arv on kindlasti palju suurem, sest tavaliselt on vaid üks inimene end lugejaks vormistanud, kuid loeb terve pere ja lisaks veel ka sugulased-sõbrad. Suuresti tuleneb see sellest, et populaarseid raamatuid soovitakse lugeda kohe ja raamatukogus järjekorras oodata ei taheta. Nii ringlebki raamat raamatukogu vahenduseta sageli pikka aega
- Suurenenud on laenajate osakaal – maakonnas 4,6% ja keskraamatukogus harukogudeta 10,9% lugejatest

- Kojulaenutuste arv laenaja kohta aga vähenes maakonnas keskmiselt 2,4 teavikut aastas ja keskraamatukogus harukogudeta koguni keskmiselt 5,1 teavikut aastas
- Perioodika laenutuste protsent kojulaenutustest on jätkuvalt tõusuteel, kuigi see suurenemine on võrreldes 2018. aastaga väiksem, vaid +0,2%
- Keskraamatukogus (ilma harukogudeta) on perioodika kojulaenutuste arv väike, kuna laenutatakse vaid käsitöö- ja kodusisustusajakirju. Samas külastati raamatukogu vaid ajalehtede-ajakirjade lugemiseks veidi üle 2000 korra
- Põhinäitajate vähenemises oli oma osa kindlasti sellel, et Järva vallas oli suur segadus raamatukogude liitmise ümber, keskraamatukogu oli nädala inventuuriks suletud ja ajutiselt KRK ruume kasutanud kool kolis välja

****Infopäringud**

- Päringute arv on endiselt kõikuv ja sõltub jätkuvalt sellest, kui korralikult neid registreeritakse. Arv ise oli kindlasti suurem, kui andmed seda kajastavad
- Keskraamatukokku pöörduakse endiselt enim rahvariite ja koduloo kohta teabe saamiseks. Üks huvitavamaid päringuid oli – millised rahvarõivad on sobilikud tallinlasele. Aga oli ka selline küsimus – milline ilm oli 1965. aasta 19. juunil.

4.3 RVL teenindus

- RVL teenindus kasvab jätkuvalt. Võrreldes 2018. aastaga on väljalaenutuste arv suurenenud 17,5% ja sisselaenutuste arv 12,6%
- Väljaspoolt maakonda oli tellimusi äärmiselt vähe – Türi 5 ja KRK – 7
- Endiselt on RVL-i puhul probleemiks logistika. Raamatukoguhoidjatele, kellel isiklik auto puudub, tulevad appi nii kirjakandjad kui lugejad, sõbrad ja sugulased

4.4 Laste- ja noorteteenindus

- Laste- ja noorteteenindusele pööravad kõik raamatukogud suurt tähelepanu, kuid kui kodu ja kool seda ei toeta, siis on ka meil raske lapsi raamatute juurde tuua
- Kaks eri näidet 2019. aastast. Ühes koolis pandi rõhku liikumisele ja spordile (mis iseenesest on ju kiiduväärne), aga selle kõrval jäi lugemine vaeslapse ossa – mõni klass pidi õppeaasta jooksul lugema läbi vaid 3 raamatut. Seevastu teise kooli 1. klassi õpilastel on tunniplaanis 1 tund nädalas raamatukogu külastamiseks

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

- Lastekirjanduse komplekteerimisel eelistatakse eesti lastekirjanike raamatuid, tunnustatud välisautoreid, jälgitakse kooliprogramme ja Eesti Lastekirjanduse Keskuse soovitusi. Võimalusel ostetakse lauamänge ja mudilastele tegelusraamatuid
- Perioodilistest väljaannetest tellitakse Tähekest, Head Last, Minu Maailma, Lemmikut, Miki Hiirt. Viimasel ajal aga lapsed perioodika vastu eriti huvi ei tunne. Vestlusest on selgunud, et Täheke käib paljudel kodus, loetakse kooliraamatukogus või vaadatakse telefonist
- 2019. aastal hangiti Järva maakonna raamatukogudesse (koos järelkomplekteerimisega) 453 nimetust ja 1397 eksemplari maailma lastekirjandust (summas 11 806,62 eurot) ja eesti lastekirjandust koos järelkomplekteerimisega 287 nimetust 1298 eksemplari (summas 12 413,41 eurot). Järeldub, et eesti lasteraamat on kallim: vastavalt keskmiselt 9,56 eurot, aga välisraamat 8,45 eurot

- Keskraamatukogu lasteosakonda komplekteeriti 2019. aastal maailma lastekirjandust 208 nimetust, 225 eksemplari. Eesti lastekirjandust hangiti 139 nimetust ja 206 eksemplari
- Paljud väiksemad kogud kasutavad lastekirjanduse järelkompekteerimisel sooduspakkumisi
- Soovitusliku kirjanduse halb kättesaadavus on probleemiks kõigis Eestimaa raamatukogudes ja vajaks riiklikul tasemel lahendamist.
- Vastavalt oma vajadustele ja võimalustele püütakse soetada häid uusi raamatuid kõigile vanusegruppidele

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 6 (Keskraamatukogu koos harukogudega)

Rmtk	Lug-d 2018	Lug-d 2019	Muutus (+/-)*	Külast-d 2018	Külast-d 2019	Muutus (+/-)*	Laenut 2018	Laenut 2019	Muutus (+/-)*
Linna/maak. Rmtk	2 815	2 788	-27	54 171	48 744	-5 427	31 447	28 490	-2 957
Sh keskk	847	842	-5	14 153	11 952	-2 201	10 310	8 905	-1 405

*Peale haldusreformi

- Võrreldes 2018. aastaga on üldine tagasimineк kõigi põhinäitajate osas, kuid samas suurenes lugejate ja külastuste arv 11 ja laenutuste arv 8 raamatukogus. Kasvunumbrid on neis küll väiksed, kuid ajal, mil elanike arv ja sealhulgas laste arv maapiirkondades pidevalt väheneb on iga uue lugeja lisandumine rõõm ja kui selgub, et tegu on hea lugejaga, siis seda enam
- Analüüsid kõigi lugejate, külastuste ja laenutuste arvu ja lastest lugejate osa selles, siis selgub, et 9 940 lugejast oli lapsi 2 788, mis moodustab 28%, 156 266 külastusest 48 744 laste külastust ehk 31,19% ja 23 2057 kojulaenutusest 48 744 laste poolt laenutatud teavikut ehk 12,28% laenutuste üldarvust
- Keskraamatukogus (harukogudeta) oli laste osakaal lugejates 26,7%, külastustes 25,8% ja laenutustes 14,1%
- Tegelikult jõuab meie raamatukogudest lasteni rohkem raamatuid ja on ka enam lastest lugejaid, sest paljud vanemad käivad ise lastele oma kaardiga laenutamas.
- KRK lasteosakond registreerib lapsi lugejaks alates 7-ndast eluaastast, siis, kui nad lähevad kooli. Varem laenutavad neile raamatuid lapsevanemad. Osad vanemad keelduvad lapsi lugejaks vormistamast. Seega numbrid ei kajasta tegelikkust

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

- Raamatukogud teevad pidevat tööd laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamiseks, kuid selleks tuleb konkureerida nutimaailmaga
- Lastes ja noortes lugemishuvi ja lugemisharjumuse tekitamiseks toimuvad raamatukogudes mitmesugused ettevõtmised, mis esmapilgul raamatuga ei seostu, kuid kannavad eesmärki noor raamatukokku tuua ja ehk siis jõutakse kunagi ka raamatuni.

Endiselt meeldib lastele meisterdamine, joonistamine, niisama raamatukogus aja parajaks tegemine ja ka suhtlemine raamatukoguhoidjaga. Türi raamatukogu soetas digiklaveri ja 3 D pliiatsi, et noortele raamatukogu võimalusi apetiitsemaks muuta

- Noori lugejaid kaasatakse raamatukogu igapäevatoösse: näiteks kaks tüdrukut korraldasid Ahula raamatukogus näituse Meie kodumaa juubel: väljas olid väljalõiked lehtedest, ajakirjad ja asjakohased esemed
- Tähtsal kohal on koostöö lasteaedade, koolide, noortekeskuste, muuseumide, kultuurimajade ja loomulikult ka vanematega, sest väärtushinnangute kujunemine algab kodust. Oluline on, et raamatukogupoolse pingutusega tuldaks kaasa
- Oisu raamatukogu, mis asub koolimajaga ühes majas ja ka töötajad ise on aktiivsed, liitus Lugemisisu programmiga. Tehtud töö tulemused kajastuvad positiivselt aastakokkuvõttes – kõik pöhinäitajad olid plusspoolel
- Jätkusid nii öelda juba „sissetöötatud“ tegevused : suvelugemised Türi valla raamatukogudes, Paide linnas ja Järva-Jaani raamatukogus
- Koigi raamatukogu jätkab Võlulaekatunde lasteaia kahele vanuserühmale

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: LISA 4

- Omanäoliste tegemistena jäid silma Kabalas toimunud kaisuloomapiknik, Raamatukoi töötuba ja padjapidu Laupal, Roosna-Alliku raamatukogu maskott nõid Rosaalie ja sõber Möku ülesastumised öökoolis
- Laupa raamatukogu poolt korraldatav ilu- ja õigekirjavõistlus on Laupa koolis väga populaarne.
- Raamatukogude abistav käsi on tuntav „Midrimaa“ luulekonkursi korraldamisel
- Esmakordselt viisime keskraamatukogu lasteosakonnas läbi Noorte Luuleprõmmi maakondliku vooru, kus paremad läksid edasi Tartusse vabariiklikule Luuleprõmmile. Ettevõtmine õnnestus
- Toimus traditsiooniline kirjandusviktoriin 3.-4. klasside õpilastele ja ettelugemine Heal meelel ja ilusal keelel 4. klassidele
- Põhjamaade kirjandusnädalal pidasime raamatukogudes Pidus Põhjalas ja lustisime lastega Pipi sünnipäeval
- E. Valteri 90. sünniaastapäeva tähistamiseks kutsus KRK lasteosakond meisterdama Pokusid. Järjekordselt tõdesime, et laste fantaasial pole piire: meisterdati individuaalselt, koos perega, klassiga ja materjaliks oli kasutatud sammalt, kõrsi, oksa, käbisid kui ka kartuleid, suvikõrvitsaid, paprikat ja ananassi. Kokku tuli vahva näitus, mida sai uudistamas käia kuni osa eksponaatide n.ö. otsad andsid. Näituse külastusele lisandus vestlus-ettelugemine E. Valteri loomingust.

Palju tegevusi toimus väljaspool raamatukogu koos kogukonnaga.

- Türi raamatukogu muinasjututelk Arvamusfestivalil ja meisterdamised Õunafestivalil
- Oisu raamatukogu nuputamise töötoad Oisukandipäevadel
- Väike Käsukonna raamatukogu meisterdas, nuputas ja tegi lastega näitemängu Küladepäeval, Volbripäeval ja Jõulupäeval
- Keskraamatukogu lasteosakond oli oma telgi ja tegemistega väljas Paides toimunud vabariiklikul perepäeval „Laps vajab perekonda“, samuti Paide Jõulukroonil. Rahvatraditsioonide au sees hoidmiseks käisime katri jooksmas ja kadrikombeid tutvustamas Paide Hillar Hanssoo põhikoolis

2019. aastal kohtusid Järvamaa noored lugejad

- Mika Keräneniga Imaveres, Türi, Oisus ja Paide Hammerbecki Põhikoolis
- Heiki Vilepiga Laupal ja Imaveres
- Aidi Vallikuga Ambla-Aravete koolis
- Markus Saksatammega Järvamaa Keskraamatukogu lasteosakonnas
- Marko Kalduri ja Valge Tähekiirega Imaveres
- Ene Sepaga Laupal ja Oisus
- Meeldejääv oli Polina Tšerkassova muinasjutuhommik Linnulood Türi raamatukogus

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Tabel 7

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	231	1	12

- Erivajadustega lugejaid teenindavad põhiliselt sotsiaaltöötajad ja tugiisikud, vaid Türi raamatukogu ja harukogude töötajad viivad kirjandust sotsiaalmajja, vanurite majja ja liikumispuuetega inimestele. (Keskkogu on suhelnud mitme eakatekodu juhiga kuid huvi raamatute vastu neil puudub)
- Töötajad teevad seda mingit kompensatsiooni saamata, sageli oma kütusega või ka jalgsi ning rattaga. Kuna soovijaid pole palju, siis siiani ollakse nii hakkama saanud

Tabel 8

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Kabala Sotsiaalmaja	1	5

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

- Teema on hästi ja kokkuvõtvalt sõnastatud Türi raamatukogu aruandes: Maal asuvad raamatukogud on sageli ainsad kokkusaamispaigad elanikele. Kui mõni raamatukogu veel maal alles on, siis peame selle võimaluse maksimaalselt ära kasutama, et sinna võimalikult palju tegevusi koondada. Inimestel peab tekkima raamatukogus käimise harjumus. Loomulikult eeldab see ka aktiivset ja teotahtelist raamatukoguhoidjat, kes tahaski maal (kultuuri)elu edasi arendada.

4.6.1 kohalikul tasandil

- Raamatukogud on kooskäimiskohtadeks kohalikele seltsidele ja huviklubidele (suguvõsauurijad, käsitööhuvilised, eakad jne.)
- Kui piirkonda on jäänud veel koole, lasteaedu, rahvamaju või on tegutsemas külaseltsid, siis tegutsetakse koostöös külapäevade, erinevate festivalide või võistluste ja mitmesuguste pidude korraldamisel. Toimuvad ühised kultuuriloolised reisirid ja teatrikülastused

- Järva-Madisel avas külaselts oma raamatukogu nii piirkonna raamatukogude kui ka keskraamatukogu abil ja nõustamisel. Avati mälestuspink kauaaegsele Järva-Madise raamatukoguhoidjale Laine Rannule tema 100. sünniaastapäeval
- Eesti laulu- ja tantsupeo juubeliaastat tähistati näituste ja väljapanekutega. Laulupeo tule teekonnale jäävates külades olid tule vastuvõtmisel aktiivsed osalised ka raamatukogud. Koeru raamatukogu korraldas salongiõhtu 150. aastat esimesest laulupeost
- Emakeele aasta sündmused oli suunatud ja korraldatud põhiliselt lastele. Türi raamatukogus oli tore sõnade äraarvamisvõistlus eakate ja õpilaste vahel
- Raamatukogudes eksponeeriti erinevaid hobi-, kunsti- ja fotonäitusi. Näiteks Albus Reelika Marrandi lillefotod, Amblas Salme Allikheina maalid, Päinurmes Margus Lääse akvarellid, Oisus Liisa Mikola mudelhobused ja kogukonna kodudest pärit vana aja asjad, Türil Aivar Andre ja Nele Katveli fotonäitused, keskraamatukogus Samuel Golombi muusikateemaline filateelia näitus, raamatukoguhoidjate hobide näitused jm.
- Traditsioonilisel Paide Jõulukroonil korraldas KRK lasteosakond kingituspakkkide võistluse, mis tõestas taaskord inimeste piiramatut fantaasiat
- Kuna keskraamatukogu asub ühes majas kunstikooliga, siis on sealsete õpilaste (nii noorte kui vanade) tööd meie ruumides pidevalt eksponeeritud
- Lisaks kohtumistele lastega esinesid raamatukogudes lugejate ees veel Marko Kaldur Amblas, Tarmo Mikussaar Imaveres, Meelike E. Villup Järva-Jaanis, Pamela Maran Koerus, Heli Künnapas Kahalas, Ragne Pekarev Oisus, Elme Väljaste ja Kalle Grünthal Kärus ning Justin Petrone Türil.
- Raamatut „Aimla metsavennad“ esitles keskraamatukogus Urmas Kuusik
- Kirjanike tuur tõi Türi Kai-Mai Olbri, Katrin Väli ja Ann Alari. Muusikat tegid sellel kohtumisel Leho Rubis ja Mathura
- Meeleolukalt tähistati Koeru raamatukogu 110., Roosna-Alliku 135. ja keskraamatukogu 160. sünnipäeva

4.6.2 riiklikul tasandil

- Raamatukogud osalevad traditsiooniliste vabariiklike sündmuste tähistamisel – raamatukogupäevad, ettelugemisvõistlus, Põhjamaade raamatunädal
- Koostöös ERÜ maakogude sektsiooniga korraldas keskraamatukogu maaraamatukoguhoidjate suveseminari
- Koolituste korraldamisel on heaks partneriks olnud Lääne-Virumaa Keskraamatukogu
- Kabala raamatukogul on tihedada sidemed naabermaakonna Võhma ja Kõo raamatukogude, Viljandi muuseumi ja Pilistvere kogudusega
- Ahula raamatukogus toimunud vestlusringist „Väikeraamatukogu tähtsus kogukonna kultuurielu edendamisel“ võtsid lisaks Järva valla kultuuritöötajatele, ametnikele ja keskraamatukogu töötajatele osa ka Rahvusraamatukogu esindajad

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

- Koostöö rahvusvahelisel tasandil meie maakonna raamatukogudel sel aastal puudus

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

- Individuaalkoolituste arv maakonnas on suurenenud 28,1%, kindlasti aitas sellele kaasa väga hea e-kodaniku koolitus, mis andis raamatukoguhoidjatele uusi teadmisi ja enesekindlust
- Rühmakoolituste arv on vähenenud 20,8%. Rühmakoolituste arvu vähenemine oli suures osas seotud keskraamatukogu lasteosakonnas ajutiselt, kuni uue koolimaja valmimiseni, paiknenud väikeklassidega. Ruumi raamatutundide korraldamiseks lihtsalt nappis
- Rühmakoolitusi korraldatakse endiselt lasteaia- ja koolilastele ning teemad on tulenevalt sihtrühmast seotud raamatute, raamatukogu ja lugemisega
- Individuaalkoolituse võib jagada tinglikult kaheks suureks rühmaks:
 - 1) tervisetõendite ja tuludeklaratsioonide täitmine, aruannete allkirjastamine, pangatehingute tegemine, e-kooliga suhtlemine ning sõidu- ja teatripiletite vormistamine arvutis.
 - 2) andmebaaside ja raamatukogude e-teenuste kasutamine

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

- Peamiselt tutvustatakse raamatukoguteenuseid ja toimuvaid sündmusi omavalitsuse ajalehtedes ja kodulehtedel, raamatukogu enda kodulehtedel, blogides ja Facebook'is. Lisaks teadetetahvlid, maakonna ajaleht ja kohalik raadio
- Mitmed raamatukogud on tellinud oma logo või nimega pastakaid, kotte, särke, kruuse, järjehoidjaid jm., mida lugejatele kinkida või jagada
- Eelkõige aga toob lugeja raamatukokku teadmine seal töötavast lahkest ja sõbralikust raamatukoguhoidjast

4.9 Andmebaasid.

- Raamatukoguprogrammis RIKS bibliografeerivad koduloolist kirjandust keskraamatukogu ja Oisu raamatukogu
- Jätkuvalt bibliografeerib keskraamatukogu trükiväljaannetes ilmunut käsitöö ja rahvarõivaste kohta, sest enim päringuid on just nendel teemadel
- Kokku bibliografeeriti ligi 3000 artiklit
- Koduloolisi materjale koguvad Ervita, Järva-Jaani, Koeru, Kareda, Laupa, Tarbja, Vao ja Viisu raamatukogud, kus info on kaartkartoteekide või Exceli tabelina
- Türi ja keskraamatukogu kodulehtedel on lingid erinevatele andmekogudele
- RIKSWEB-i kaudu on juurdepääs meie maakonna raamatukogude e-kataloogidele
- Käru raamatukogu Raplamaa serverist ületoodud raamatute kirjed on meie andmebaasiga liidetud. Jäänud on veel auviste ja elektrooniliste teavikute kogu topeltkirjete liitmine

5. 2020. aasta tegevused

- Osaleda aktiivselt rahvajutu ja digikultuuriaastal
- Osaleda Nukitsa konkursil
- Tähistada väarikalt meie riigile ja kultuurile olulisi tähtpäevi
- Tegelda jätkuvalt kirjanduse ja raamatute vastu huvi äratamisega laste ja noorte seas
- Jätkata raamatufondide korrastamist ja liigsete või lagununud teavikute mahakandmist
- Kirjutada projekte lisarahastuse saamiseks (koolituste ja õppesõidu korraldamiseks)

- Seista raamatukoguteenuse kättesaadavuse eest olukorras, kus maakonna kolmes omavalitsuses on igapähe vaid 1 keskne raamatukogu oma harukogudega, millest viimased võivad kergesti muutuda laenutuspunktideks või ähvardab neid lausa sulgemine

Koostajad: Eha Palm ja Heli Lepp

Direktor: Jane Kiristaja
/allkirjastatud digitaalselt/

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
Ahula Raamatukogu	3	110	280
Albu Raamatukogu	2	16	40
Ambla Raamatukogu	1	4	0
Aravete Raamatukogu	1	4	0
Imavere Raamatukogu	2	14	0
Järva-Jaani Raamatukogu	1	8	0
Kareda Raamatukogu	2	32	160
Karinu Raamatukogu	2	12	0
Koeru Raamatukogu	4	32	0
Koigi Raamatukogu	3	18	40
Käravete Raamatukogu	0	0	0
Käru Raamatukogu	7	68	639
Käsukonna Raamatukogu	1	4	0
Päinurme Raamatukogu	3	20	0
Türi Raamatukogu	12	123	403
Väätsa Raamatukogu	0	0	0
Järvamaa Keskraamatukogu	10	151	1 217
Kokku	54	616	2 779

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

- Järva valla raamatukogude juhatajad teevad ettekandeid oma tööst iga 7 nädala tagant toimuval koosolekul
- Vabariiklikul maaraamatukoguhoidjate suveseminaril tuvustasid oma tööd keskraamatukogu, Ambla, Järva-Jaani, Kareda, Koeru ja Viisu raamatukogude töötajad
- Koeru raamatukogu töötajad esinevad ettekannetega raamatuklubi Vaimuvalgus kokkusaamistel
- Käru raamatukogu töötajad on käinud oma töödest ja tegemistest rääkimas Käru Südamekodus, kohalikus raadios ning volikogu kultuuri- ja spordikomisjonis
- Oisu raamatukogu juhataja esines tervitustega lasteaia ja kooli lõpupidudel, kooli avaaktusel ja rahvamaja juubelil
- Roosna-Alliku raamatukoguhoidja esines ajaloolise ülevaatega raamatukogu 135. sünnipäeva tähistamisel
- Türi raamatukogu direktor käis TreRaadios Türi valla raadiosaates tutvustamas Türi Raamatukogu tegemisi. Lisaks oli erinevad väiksemaid ülesastumisi veel kultuurikomisjonis, eelarve kaitsmisel jne. Raamatukogude tegevusi on ta tutvustatud erinevatele külalistele

- Keskraamatukogu direktor on tutvustanud meie tegemisi kohalikus TreRaadios, Paide linna külalistele, võtnud sõna erinevates komisjonides, eelarve kaitsmisel ja erinevatel tunnustusüritustel
- Keskraamatukogu 160. sünnipäevaks valminud väikeses näidendis osales kogu raamatukogu kollektiiv
- Kadripäeval käisid keskraamatukogu töötajad Paide Hillar Hanssoo Põhikoolis katri jooksmas
- Seoses külaseltsi raamatukogu avamisega Järva-Madisel andis intervjuu ERR-ile pearaamatukoguhoidja
- Keskraamatukogu direktor osales Paide arvamusfestivalil arutelus „Sild teadmiste ja ühiskonna vahel – raamatukogud tõejärgses ühiskonnas“
- Järva valla raamatukoguhoidjad ning keskraamatukogu direktor ja pearaamatukoguhoidja osalesid Ahulas toimunud arutelul „Väikeraamatukogu tähtsus kogukonna kultuurielu edendamisel“

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2019)
Ambla	Remonditi välisukse kohal olev võlv ja esik
Kareda	Uuendati valgustus
Käravete	Vahetati hoone välisuks, parandati välistreppi ja ahju
Käsukonna	Parandati hoone läbisadavat katust, ürituste korraldamise saali lage, tehti korda välistrepp
Päinurme	Remonditi WC ja duširuum
Türi	Ruumides sanitaarremont, töötajate töökohtadele paigaldati uued valgustid, parandati välistrepp (paraku hakkas viimane taas lagunema külmade tulekuga)

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Ahula	Lumi ja memm, Lumememm	18
Ahula	Emakeelepäev	24
	Ettelugemispäev 10 kooki	28
	Pipi sünnipäev	18
Albu	Uute raamatute tutvustus 7. kl.	4
	Tutvumine raamatukoguga ja ettelugemine 1. kl.	6
	Uute raamatute tutvustus 2. kl.	12
	Emakeelepäev : Eesti murded lasteaiale	30
	Parimate lugejate autasustamine	66
	Raamatukogu tutvustamine, ettelugemine 1. kl.	9
	Rühmatöö 7. kl. Fondi paigutus, loetavamad autorid, ajakirjad.	11
	Mardid-kadrid lasteaialastele	14

	Luulepäev 1.-4. kl.	40
	Raamatukogu kasutamine ja otsing fondist 4. kl.	10
Ambla	Emakeelepäeval kohtumine Aidi Vallikuga	51
	Raamatukogutund ja raamatutegelaste sõnarägistiku lahendamine 2. klassile	4
	Meisterdamine emadepäevaks	6
Imavere	Lasteraamatupäeva tähistamine	39
	Kohtumine Mika Keräneniga	81
	Kõige tähtsam raamatukogutund 1. klassiga	11
	Mänguasjade näitus nõuka ajast 90-teni	74
	Kohtumine Marko Kalduri ja Valge Tähekiirega	47
	R.Kamsenile pühendatud luulepäev ja kohtumine.H.Vilepiga	52
	Raamatukogupäevade tegemised lastega	45
Ervita	Mängime lauamänge	5
	Loeme muinasjutte	3
Järva-Jaani	Lugemisprogramm 1.-6. kl. Loeme puu kevadeks lehte	68
	Suvelugemine Suvi raamatuga	7
	Ettelugemispäev Heal meelel ja ilusal keelel	15
	Jaanilille lasteaia Liblikate rühm raamatukoguga tutvumas	13
	Järva-Jaani Güm. 1. kl. ekskursioonil raamatukogus	17
Kabala	Lugemisprogramm Meie lapsed loevad	14
	Koolitus Laenutan ise raamatu	16
	Kaisulooma piknik	51
Koeru	Emadepäeva ettelugemine, vestlus, laulmine	22
	Lastekaitsepäeva ettelugemine vestlus	16
	Tähistame emakeelepäeva ettelugemine, vestlus	18
	Tähistame emakeelepäeva ettelugemine väikeste rühmaga	16
	Ettelugemine Heal meelel ja ilusal keelel, raamatu tutvustus	14
	Ettelugemine Heal meelel ja ilusal keelel laulmine	18
	Ettelugemine Heal meelel ja ilusal keelel vestlus	14
	Ettelugemine Heal meelel ja ilusal keelel raamatute tutvustus	24
Koigi	Võlulaekatund Metsloomad talvel, jäljed lumel	19
	Võlulaekatund Talvel õues	13
	Võlulaekatund Lumi, jää, tuisk, külm, soe, vesi, aur, udu	13
	Koigi kooli 1. kl. raamatukogus	13
	Võlulaekatund Eesti sünnipäev ja kodu	20

	Võlulaekatund Teater	17
	Võlulaekatund Teater	18
	Võlulaekatund Munadepühad	15
	Võlulaekatund Munadepühad	20
	Võlulaekatund Emadepäev	14
	Võlulaekatund Emadepäev	17
	Võlulaekatund Sügis	12
	Võlulaekatund Sügis	11
	Võlulaekatund Mis tööd sina teed?	14
	Võlulaekatund Raamatukogupäevad	12
	Võlulaekatund Raamatukogupäevad	12
	Koigi kooli 7. kl. Kohtume raamatukogus	13
	Ettelugemistund Kohtume raamatukogus 1. kl.	13
	Kohtume raamatukogus	16
	Võlulaekatund Mardipäev	15
	Võlulaekatund Mardipäev	14
	Võlulaekatund Jõulud	13
	Võlulaekatund Jõulud	15
Käravete	Helkur -väike, aga särav -töötuba ja helkuripuu ehtimine	6
Käru	Lasteaia ühiskülastus Talv metsas	19
	1. klassi emakeelepäev raamatukogus	15
	Lasteaialapsed külas raamatukogupäevadel	15
	Raamatukogupäevad! 1. ja 3. klass	11
	Raamatukogupäevad! Külas on 2. klass	10
	Kuidas sünnib raamat?	9
	Suvelugemine	19
Käsukonna	Kogukondlikud tähtpäevapeod, muinasjututunnid, meisterdamised	172
Laupa	Sõbranädala ettelugemised Sõbralt sõbrale	52
	Kohtumine Heiki Vilepiga	120
	Ilu-ja õigekirjavõistlus	94
	Ilu- ja õigekirjavõistluse lõpetamine, parimate tunnustamine	109
	Kohtumine kirjanik Ene Sepaga	68
	Raamatukoi töötuba	29
	Pidu Põhjalas - ettelugemised	66
	Padjapeod algklasside õpilastele	48
Oisu	Vastlatrall	147
	Emakeelepäev koos Mika Keräneniga	32
	Külas on kirjanik Ene Sepp	47
	Lugemisisu programm	122
	Suvelugemine	23
	Suvelugemise lõpuüritus	23

	Trallipäev	138
	Lugemisisu programmi 2. hooaeg	71
Päinurme	Ettelugemispäev Liisusalmid	6
Roosna -Alliku	Emakeelepäev Roosna-Alliku koolis	81
	Luulepäev 2019 raamatukogus	24
	Ühisel meelel ja kaunil emakeelel	16
	Lasteraamatupäeva tähistamine	59
	Mardipäev raamatukogus Marti-marti...	16
	Raamatukogunõid Rosaalie ja sõber Mõku öökoolis	66
	Laske kadrid sisse tulla lasteaias	60
	Advenditund lasteaias Lugu päkapikust ja sussist	54
	Jõulud raamatukogus	12
	Sargvere	Krõlliraamat
Eesti keel -emakeel		9
Tarbja	Teematund 1. klassile - Ellen Niit	7
	Tarbja perepäev	30
	Kohtumine Heiki Vilepiga	45
	Raamatukogutund 5. klassile	11
	E.Valteri 90-nda sünniaastapäeva tähistamine	34
Türi	Suvelugemise lõpupidu koos kõigi valla raamatukogudega	95
	Jõuluteemalised raamatukogutunnid	30
	Leivanädal Türi raamatukogus	28
	Polina Tšerkassova muinasjutuhommik Linnulood	38
	Muinasjutupesade arvamusfestivalil	60
	Kohtumine Mika Keräneniga	29
	Minu esimene raamat	20
	Lastehommik Mukri rabas	9
Vao	Ettelugemine Rukkilillede rühmale	9
	Raamatute vaatamine Kullerkuppude rühmaga	15
	Muinasjututund Rukkilille rühmaga	16
	Paneme kokku puslesid Kullerkupu rühmaga	18
	Jõuluraamatute vaatamine lasteaiastega	23
Viisu	Muinasjututunnike Viisu lasteaias lastele	17
	Leia raamatule õige asukoht	11
	Jõulud tulekul	7
	Jõulukaartide meisterdamine	7
Väätsa	Luulemaailma avastamas	16
	Emakeele tund raamatukogus	33
	Munad saavad uue kuue	13
	1. klassi raamatukogutund	33
	Mardid raamatukogus	20

	Jõulud vanal ajal	8
Järvamaa KRK lasteosakond	Head uued raamatud 4.b klassile	25
	Tutvume uute raamatutega 4.a klassile	23
	Noorte luuleprõmm 2019 maakondlik eelvoor	29
	Sõbrad raamatud. Vestlus-ettelugemine erivajadustega lastele	8
	Lumememmekuu meisterdamised Paide Hillar Hanssoo Põhikoolile	38
	Paide Hammerbecki Põhikooli väikeklass raamatut meisterdamas	9
	Sookure lasteaia 4.-5. aastased raamatukogutunnis	17
	Kohtumine Markus Saksatammega	73
	Maakondlik kirjandusviktoriin 3.-4. klassidele	37
	Tutvumiskäik raamatukokku Sookure Naerupallide rühm	12
	Stardipauk suvelugemisele 1.-4. klassid	191
	Suvelugemise lõpetamine, tublimate väljakuulutamise	174
	Meenutades E.Valterit. Hakkame Pokusid meisterdama	174
	Pildikesi raamatukogu ajaloost. Lastekirjanduse ristsõnade lahendamine	40
	Ettekanne Järvamaa KRK ajaloost 9. klassidele	44
	Ettelugemine Kassike ja kakuke, Pokunäitus Tähepai rühmale	19
	Maakondlik ettelugemiskonkurss Heal meelel ja ilusal keelel	16
	Abikooli 1.-2. kl. raamatukogus järjehoidjaid meisterdamas	9
	Põhjamaade kirjandusnädal Pidu Põhjalas ettelugemine eakatele	20
	Pipi peab sünnipäeva Naerupallide ja memmedega, tantsu, laulu ja pannkookidega	49
	Sookure koolirühm raamatukoguga tutvumas	17
	Kadrikommete tutvustamine Paide Hillar Hanssoo Põhikoolis	191
	Perepäev Laps vajab perekonda	181
	Parimate suvelugejate preemiasõit Viikingite külla	29
	Jõulupakendite konkurss Paide Jõulukroonil	266
	Leia raamat riulist	7
	Kuidas leida raamatut	14
Paide Hillar Hanssoo Põhikooli 1.b kl. ekskursioonil raamatukogus	18	

LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine

- Organiseerisime ja koordineerisime üle-eestilisi ja maakondlikke üritusi ja projekte
- Korraldasime ja koordineerisime õppereise ja koolitusi, edastasime infot täienduskoolituste kohta
- Vastavalt omavalitsustega sõlmitud lepingutele komplekteerisime teavikuid maakonna raamatukogudele
- Liitsime topeltkirjeid raamatukogude e-kataloogis
- Kogusime ja bibliografeerisime koduloolisi materjale
- Kogusime, analüüsisime ja edastasime vajalikku statistikat maakonna rahvaraamatukogude tegevuse kohta
- Abistasime ja nõustasime e-posti ja telefoni teel nii rahva- kui kooliraamatukogusid erialastes küsimustes
- Maakonna raamatukogude töötajad on rahul nii tsentraliseeritud komplekteerimise kui ka korraldatud koolituste ja õppereisidega. Kõrgelt hinnatakse võimalust saada kiiresti vastuseid ja abi erialastes küsimustes ning asjatundlikku nõu kogude kujundamisel
- Kodulooline andmebaas on olnud abiks ka väljastpoolt maakonda saabunud päringutele